

STRESZCZENIE DECYZJI KOMISJI**z dnia 2 września 2013 r.****uznającej koncentrację za zgodną z rynkiem wewnętrznym oraz z funkcjonowaniem Porozumienia EOG****(Sprawa M.6360 – Nynas/Shell/Harburg Refinery)**

(notyfikowana jako dokument nr C(2013) 5594 final)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)**(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2014/C 368/04)

Dnia 2 września 2013 r. Komisja przyjęła decyzję w sprawie połączenia przedsiębiorstw na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw ⁽¹⁾, a w szczególności jego art. 8 ust. 1. Pełny tekst decyzji w wersji nieopatrzonej klauzulą poufności, w autentycznej wersji językowej postępowania oraz w językach roboczych Komisji, znajduje się na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji pod następującym adresem: http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html

I. STRONY

- (1) Przedsiębiorstwo Nynas AB („Nynas”, Szwecja) jest jednostką dominującą międzynarodowej grupy spółek, która produkuje i sprzedaje naftenowe oleje bazowe i procesowe, oleje transformatorowe („TFO”) i bitum. Przedsiębiorstwo Shell Deutschland Oil GmbH (Niemcy) należy do grupy spółek Shell („Shell”). Nynas i Shell są zwane dalej „stronami”.
- (2) Przedsiębiorstwo Shell jest w pełni zintegrowaną międzynarodową grupą spółek energetycznych i petrochemicznych. Przedsiębiorstwo Shell Deutschland Oil GmbH prowadzi rafinerię w Harburgu (Hamburg), w skład której wchodzi obecnie:
 - (i) rafineria paliw i destylatów, w tym magazyn ropy naftowej i produktów paliwowych („rafineria”); oraz
 - (ii) zakład produkcji oleju bazowego (zaopatrywany w destylaty z rafinerii), zbiornik do mieszania TFO oraz instalacje do produkcji bitumu (razem te trzy obiekty tworzą „zakład produkcji oleju bazowego w Harburgu”).

II. TRANSAKCJA

- (3) W dniu 19 lutego 2013 r., zgodnie z art. 4 rozporządzenia (WE) nr 139/2004 („rozporządzenie w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw”), Komisja Europejska otrzymała zgłoszenie planowanej koncentracji, w wyniku której przedsiębiorstwo Nynas przejmuje wyłączną kontrolę w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. b) rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw nad częścią przedsiębiorstwa Shell Deutschland Oil GmbH w drodze zakupu aktywów.
- (4) Zgłoszona transakcja odnosi się do zakładu produkcji oleju bazowego w Harburgu i niektórych części rafinerii, które są niezbędne do produkcji destylatów z ropy naftowej, stanowiących łącznie „aktywa rafinerii w Harburgu”. Aktywa rafinerii w Harburgu stanowią podstawę aktualnej obecności przedsiębiorstwa Shell na rynku olejów bazowych i procesowych w EOG, a zatem są częścią przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. b) rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw.
- (5) Zgłoszona transakcja dotyczy 25-letniej dzierżawy aktywów rafinerii w Harburgu, w tym opcji sprzedaży dla przedsiębiorstwa Shell i opcji kupna dla przedsiębiorstwa Nynas, umożliwiając im przekształcenie umowy dzierżawy w transakcję zakupu aktywów. W wyniku tej transakcji przedsiębiorstwo Nynas obejmie kontrolę nad aktywami rafinerii w Harburgu w sposób trwały i w związku z tym transakcja stanowi koncentrację w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. b) rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw.

III. STRESZCZENIE

- (6) Po wstępnej analizie zgłoszenia Komisja przyjęła decyzję w dniu 26 marca 2013 r. Stwierdziła w niej, że transakcja wchodzi w zakres rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw, i wyraziła poważne wątpliwości co do jej zgodności z rynkiem wewnętrznym i funkcjonowaniem Porozumienia EOG oraz wszczęła postępowanie zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c) rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw.
- (7) Dnia 17 czerwca 2013 r. wysłano do stron pisemne zgłoszenie zastrzeżeń zgodnie z art. 18 rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw. Strony udzieliły odpowiedzi na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń w dniu 8 lipca 2013 r. W dniu 10 lipca przedsiębiorstwo Shell przekazało odpowiedź uzupełniającą.
- (8) Komitet Doradczy omówił projekt decyzji dnia 21 sierpnia 2013 r. i wydał pozytywną opinię.

⁽¹⁾ Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1.

IV. UZASADNIENIE

A. WŁAŚCIWE RYNKI PRODUKTOWE

- (9) Działalność stron spowoduje: a) horyzontalne nakładanie się działalności w zakresie produkcji i dostaw: (i) olejów bazowych i procesowych do zastosowań przemysłowych; oraz (ii) olejów transformatorowych („TFO”); a także b) powiązania pionowe w ramach produkcji naftenowych olejów bazowych i TFO.
- (i) Oleje bazowe i procesowe do zastosowań przemysłowych
- (10) Zarówno przedsiębiorstwo Nynas, jak i Komisja są zdania, że należy zdefiniować jeden właściwy rynek produktowy olejów bazowych i procesowych do zastosowań przemysłowych, przede wszystkim z tego względu, że oleje te są takie same pod względem właściwości fizycznych i chemicznych.
- (11) Przedsiębiorstwo Nynas twierdzi, że naftenowe oleje bazowe i procesowe można zastąpić parafinowymi olejami bazowymi i procesowymi, jednak zdaniem Komisji należy zdefiniować oddzielny rynek produktowy dla produkcji naftenowych olejów bazowych i procesowych w odróżnieniu od parafinowych olejów bazowych i procesowych przede wszystkim dlatego, że:
- po stronie popytu oleje naftenowe i parafinowe różnią się pod względem właściwości produktu, takich jak zdolność rozpuszczania czy lotność oraz pod względem ceny,
 - w przypadku niektórych zastosowań końcowych, w których wykorzystywane są oleje naftenowe, nie ma możliwości zastąpienia ich olejami parafinowymi z powodu innych właściwości produktu. W przypadku innych zastosowań końcowych, w przypadku których nie można wykluczyć technicznej możliwości zastąpienia, zamiana jest kosztowna i czasochłonna,
 - po strony podaży procesy produkcji naftenowych i parafinowych olejów bazowych i procesowych wymagają zastosowania innych a) urządzeń i instalacji; oraz b) półproduktów.
- (12) Przedsiębiorstwo Nynas przedstawiło badanie korelacji ceny względnej, aby wykazać, że korelacje między cenami względnymi dla wybranych zastosowań olejów naftenowych i parafinowych są wystarczająco duże, aby stwierdzić, że produkty naftenowe i parafinowe należą do tego samego rynku. Komisja jest jednak zdania, że metoda zastosowana do obliczenia ceny względnej jest problematyczna, ponieważ doprowadziła do korelacji pozornej. Po skorygowaniu metody wyniki nie potwierdzały szerokiej definicji rynku.
- (13) Komisja zgadza się z przedsiębiorstwem Nynas, że z powodów substytucyjności po stronie podaży rynek olejów bazowych i procesowych nie jest podzielony według końcowych zastosowań, mimo że istnieje odrębny popyt w przypadku każdego zastosowania końcowego.
- (14) Komisja nie podziela stanowiska przedsiębiorstwa Nynas, zgodnie z którym naftenowe oleje bazowe i procesowe można zastąpić produktami uzyskiwanymi w procesie GTL, tj. produktami, które powstały w wyniku zastosowania technologii przekształcenia naturalnego gazu w płynne produkty węglowodorowe w miejscu produkcji gazu, ponieważ: a) nie ma pewności co do tego, czy produkty GTL, które różnią się pod względem lepkości, wskaźnika lepkości, lotności, zdolności rozpuszczania i zawartości siarki, mogą stanowić alternatywę w przypadku większości końcowych zastosowań; b) proces produkcji GTL jest znacznie droższy; oraz c) istnieje możliwość wystąpienia wysokich kosztów związanych z zamianą.
- (ii) Oleje transformatorowe (TFO)
- (15) TFO są wykorzystywane do izolacji transformatorów dystrybucyjnych i transformatorów mocy. Stanowią one mieszanekę wysoko rafinowanych olejów bazowych. TFO są na ogół produkowane z naftenowego oleju bazowego, parafinowego oleju bazowego lub ich mieszanki. Oleje transformatorowe można podzielić na inhibitowane i nieinhibitowane, z tą podstawową różnicą, że do inhibitowanych TFO dodaje się niewielką ilość inhibitora utleniania. Inhibitor opóźnia początek utleniania TFO, wydłużając tym samym trwałość TFO i transformatora. Jeśli chodzi o produkcję, do inhibitowanych TFO – inaczej niż w przypadku nieinhibitowanych TFO – wymagany jest olej wyższej jakości.
- (16) Komisja zgadza się z przedsiębiorstwem Nynas, że TFO stanowią oddzielny rynek w stosunku do rynku olejów bazowych i procesowych, w szczególności ze względu na inne właściwości techniczne i inny proces produkcji. TFO posiadają szczególne właściwości dielektryczne i wymagają szczególnej obróbki rafineryjnej; ich kluczowe wymagania obejmują trwałość i stabilność dielektryczną (tj. oleje muszą być bardzo dobrymi izolatorami elektrycznymi).
- (17) Przedsiębiorstwo Nynas i Komisja zgadzają się co do tego, że rynki nieużywanych i regenerowanych TFO należy uznać za oddzielne rynki produktowe, zwłaszcza ze względu na różnicę w jakości i cenie. Podzielają także opinię, że dalsza segmentacja rynku TFO na: (i) inhibitowane i (ii) nieinhibitowane TFO nie byłaby właściwa, ponieważ zamiana między inhibitowanymi i nieinhibitowanymi TFO jest możliwa zarówno z technicznego, jak i ekonomicznego punktu widzenia tak po stronie podaży, jak po stronie popytu. Długi okres trwałości inhibitowanych TFO ma wpływ na sytuację konkurencyjną, jednak nie uzasadnia określenia oddzielnego rynku.

(18) Zgodnie z opinią Nynas Komisja uważa, że nie należy traktować TFO uzyskanych z: (i) naftenowych, (ii) parafinowych olejów bazowych oraz (iii) ich mieszanek, jako oddzielnych rynków produktowych. Mimo różnic pod względem właściwości chemicznych, ceny i procesów produkcji, z technicznego punktu widzenia wszystkie rodzaje produktów TFO mogą być wykorzystywane do wszystkich zastosowań końcowych, a wymogi specyfikacji technicznej określonej w międzynarodowych normach dotyczących TFO mogą być spełniane niezależnie od tego, czy zastosowany olej bazowy to olej naftenowy czy parafinowy.

B. WŁAŚCIWE RYNKI GEOGRAFICZNE

(i) Oleje bazowe i procesowe do zastosowań przemysłowych

(19) W swojej decyzji w sprawie *Exxon/Mobil* (M.1383) Komisja stwierdziła, że właściwym rynkiem geograficznym dla olejów bazowych grupy I wykorzystywanych w środkach smarnych jest cały EOG, ponieważ:

- ceny w Stanach Zjednoczonych i Azji były stale wyższe niż ceny w EOG i nie wywierały presji konkurencyjnej,
- oleje bazowe do środków smarnych w Europie musiały odpowiadać określonym europejskim profilom zużycia oraz wymogom EOG, oraz
- w EOG nie istniał rynek kasowy olejów bazowych o znaczącej płynności, a przedsiębiorstwa handlowe na rynku akcji nie przywoziły oleju bazowego do EOG w poprzednich latach.

(20) Przedsiębiorstwo Nynas twierdzi, że warunki rynkowe uległy tymczasem znaczącej zmianie. Obecnie na całym świecie oleje bazowe i procesowe są produkowane i sprzedawane zgodnie z międzynarodowymi normami klasyfikacyjnymi i wymogami jakości. Jednak Komisja uznaje, że zakres geograficzny rynku naftenowych olejów bazowych i procesowych do zastosowań przemysłowych obejmuje cały EOG:

- a) nabywcy wykorzystujący naftenowe oleje bazowe i procesowe na potrzeby swojej produkcji w EOG wybierają głównie dostawców z siedzibą w EOG;
- b) koszty transportu stanowią barierę utrudniającą przywozy do EOG;
- c) czynniki inne niż koszty transportu i cła przywozowe odnoszą się do ograniczeń logistycznych, takich jak lokalne składowanie i dystrybucja;
- d) ceny różnią się między EOG a Ameryką Północną, a także między EOG a pozostałą częścią świata. Po dokonaniu korekty problemu dotyczącego metodyki przedstawione przez przedsiębiorstwo Nynas badanie korelacji ceny względnej nie stanowi poparcia dla jego opinii, zgodnie z którą rynek geograficzny jest szerszy niż EOG;
- e) jakość naftenowych olejów bazowych i procesowych różni się między EOG a pozostałą częścią świata.

(ii) Oleje transformatorowe (TFO)

(21) Przedsiębiorstwo Nynas uważa, że rynek TFO ma zasięg światowy z następujących powodów: (i) istnienie globalnej struktury handlu; (ii) światowe ceny; (iii) profile zużycia i wymogi dotyczące jakości są w coraz większym stopniu zglobalizowane; oraz (iv) harmonizacja światowych norm środowiskowych doprowadziła do racjonalizacji wymogów nabywców w skali światowej.

(22) Komisja uważa jednak, że geograficzny zakres rynku TFO wraz z segmentami inhibitowanych i nieinhibitowanych TFO obejmuje cały EOG z przyczyn podobnych do tych, które wymieniono powyżej w motywie 20.

- a) duża część nabywców kupuje wszystkie lub prawie wszystkie TFO w EOG;
- b) koszty transportu stanowią barierę utrudniającą przywozy do EOG;
- c) dostęp do miejsc składowania, bezpieczeństwo dostaw, różnica w standardowych wymogach lub renoma są barierami utrudniającymi przywóz TFO do EOG;

d) ceny i warunki konkurencji różnią się między EOG a Ameryką Północną, a także między EOG a pozostałą częścią świata;

e) jakość TFO różni się między EOG a pozostałą częścią świata.

C. OCENA WPŁYWU NA KONKURENCJĘ

1. Ramy do oceny proponowanej transakcji

- (23) Połączenie, które znacząco utrudniałoby skuteczną konkurencję na rynku wewnętrznym lub znacznej jego części, uznaje się za niezgodne z rynkiem wewnętrznym; zakazuje się jego realizacji ⁽²⁾. Nie ma jednak podstawy do wydania zakazu, jeżeli struktura konkurencji na rynku uległaby pogorszeniu w takim samym lub większym stopniu bez połączenia ⁽³⁾.
- (24) W związku z tym, aby ocenić, czy połączenie w istotny sposób zakłóca skuteczną konkurencję, Komisja musi porównać warunki konkurencji, które panowałyby, gdyby do połączenia nie doszło, z warunkami, które byłyby wynikiem połączenia ⁽⁴⁾.
- (25) W celu określenia warunków, które panowałyby, gdyby do połączenia nie doszło, Komisja może wziąć pod uwagę przyszłe zmiany na rynku, które można racjonalnie przewidzieć ⁽⁵⁾.
- (26) Szczególne znaczenie może mieć to, czy właściwe aktywa zostałyby usunięte z rynku, gdyby nie doszło do połączenia. Gdyby aktywa zostały w bliskiej przyszłości wyparte z rynku, jeżeli nie zostałyby przejęte przez inne przedsiębiorstwo i jeżeli nie istnieje żadna inna mniej antykonkurencyjna alternatywa zakupu niż owe połączenie, Komisja może uznać, że pogorszenie struktury konkurencji, które następuje po połączeniu, nie jest wynikiem połączenia, ponieważ struktura konkurencji na rynku pogorszyłaby się co najmniej w tym samym stopniu, co w przypadku braku połączenia ⁽⁶⁾.
- (27) To zgłaszające się strony muszą we właściwym czasie dostarczyć wszystkie informacje konieczne do wykazania, iż pogorszenie struktury konkurencji, które następuje po połączeniu, nie jest spowodowane tym połączeniem ⁽⁷⁾.

W przypadku braku transakcji aktywa rafinerii w Harburgu zostaną wyparte z rynku, jeśli nie zostaną przejęte przez inne przedsiębiorstwo

- (28) Aktywa rafinerii w Harburgu w okresie [ostatnich 5–10 lat] przynosiły średnio straty. W ciągu ostatnich 5–10 lat łączny dochód netto przed potrąceniem odsetek i po opodatkowaniu wynosił [od - 50 do - 150] mln USD, a średnia roczna strata wynosiła [od 0 do - 50] mln USD. Dodatkowo i zgodnie z najnowszymi wewnętrznymi obliczeniami przedsiębiorstwa Shell, wartość bieżąca netto zamknięcia aktywów rafinerii w Harburgu wynosi około [od - 300 do - 550] mln USD, natomiast wartość bieżąca netto dalszego użytkowania aktywów wyniosłaby około [od - 800 do - 1 000] mln USD. W związku z tym, że kontynuacja użytkowania przyniosłaby podwójne straty, oczywiste jest, że zamknięcie obiektu stanowi dla przedsiębiorstwa Shell atrakcyjniejsze rozwiązanie.
- (29) Przedsiębiorstwo Shell publicznie poinformowało o zamknięciu w przypadku, gdyby nie doszło do zbycia zakładu w Harburgu. Wyjaśniło również, że zgodnie z jego przyszłą strategią biznesową zamierza opuścić sektor przemysłowych olejów naftenowych. Strategia ma związek z faktem, że w ciągu ostatnich dwóch dekad większość głównych firm działających w sektorze olejów porzuciło działalność związaną z olejami naftenowymi, koncentrując się w większym stopniu na działalności wydobywczej i produkcyjnej oraz na produktach towarowych, takich jak paliwa. Przedsiębiorstwo Shell przedłożyło dokumentację potwierdzającą, że już w kwietniu 2013 r. część rafinerii związana z paliwami została zamknięta oraz że rozpoczęto demontaż.
- (30) Ponadto Komisja poddała analizie dokumentację wewnętrzną przekazaną przez przedsiębiorstwo Shell i nie znalazła żadnej informacji wskazującej na to, aby przedsiębiorstwo Shell planowało prowadzenie rafinerii w Harburgu w dłuższym okresie.

⁽²⁾ Artykuł 2 ust. 3, art. 8 ust. 3 i art. 14 ust. 2 lit. c) rozporządzenia w sprawie łączenia przedsiębiorstw.

⁽³⁾ Zob. podobne sprawy połączone C-68/94 i C-30/95 Francja i in. przeciwko Komisji, Rec. 1998, s. I-1375, Kali & Salz, pkt 109–124. Zob. również pkt 89 Wytycznych w sprawie oceny horyzontalnego połączenia przedsiębiorstw.

⁽⁴⁾ Wytyczne w sprawie oceny horyzontalnego połączenia przedsiębiorstw, pkt 9.

⁽⁵⁾ Zob. przypis 4.

⁽⁶⁾ Zob. podobnie pkt 89 i 90 Wytycznych w sprawie oceny horyzontalnego połączenia przedsiębiorstw.

⁽⁷⁾ Pkt 91 Wytycznych w sprawie oceny horyzontalnego połączenia przedsiębiorstw.

- (31) Na podstawie powyższych faktów Komisja stwierdza, że aktywa rafinerii w Harburgu zostaną w bliskiej przyszłości wyparte z rynku, jeżeli nie zostaną przejęte przez inne przedsiębiorstwo.

Nie istnieje żadna inna mniej antykonkurencyjna alternatywa zakupu niż zgłoszone połączenie

- (32) Przed przystąpieniem do negocjacji w sprawie sprzedaży aktywów rafinerii w Harburgu z przedsiębiorstwem Nynas, pod koniec 2008 r. przedsiębiorstwo Shell podjęło wewnętrzne działania w zakresie planowania sprzedaży rafinerii Harburg/Heide. Nie było jednak żadnego wiarygodnego zainteresowania zakupem całego kompleksu rafinerii w Harburgu ze strony nabywców. Podmioty niszowe wyraziły zainteresowanie nabyciem samego zakładu produkcji oleju bazowego, co spowodowałoby, że przedsiębiorstwo Shell pozostałoby z nieużytkowanymi aktywami rafinerii paliw. W momencie, gdy przedsiębiorstwo Shell zdało sobie sprawę, że nie jest w stanie sprzedać całej rafinerii w Harburgu, zdecydowało zachować jej część (i przekształcić ją w terminal) i podjąć próbę sprzedaży pozostałej części wraz z zakładem produkcji oleju bazowego potencjalnemu niszowemu podmiotowi prowadzącemu działalność w zakresie olejów bazowych. W myśl tej nowej koncepcji zbycia za jedynych potencjalnych nabywców uznano przedsiębiorstwa Nynas i Ergon. Ergon jest przedsiębiorstwem z siedzibą w Stanach Zjednoczonych, zajmującym się między innymi produkcją naftenowych olejów bazowych i procesowych. Ergon jest obecnie głównym konkurentem przedsiębiorstwa Nynas w EOG. Zajmuje się ono wywozem naftenowych olejów bazowych i procesowych ze Stanów Zjednoczonych do EOG.
- (33) W dniu 20 kwietnia 2011 r. przedsiębiorstwo Shell przesłało zarówno do przedsiębiorstwa Nynas, jak i do przedsiębiorstwa Ergon pismo przewodnie z wnioskiem o przedstawienie w terminie do 5 maja 2011 r. ostatecznych wiążących ofert dotyczących aktywów. W dniu 28 kwietnia 2011 r. przedsiębiorstwo Shell otrzymało od przedsiębiorstwa Ergon wiadomość e-mail, w której wyjaśniono, że w oparciu o wyniki modelu finansowego zespół ds. analiz *due diligence* zalecił komitetowi wykonawczemu przedsiębiorstwa Ergon zaprzestanie dalszych działań w związku z tym projektem. W kwietniu 2011 r. przedsiębiorstwo Ergon podsumowało ustalenia z badania *due diligence* w ramach modelu finansowego, z którego wynikało, że szacowany zwrot był znacznie poniżej poziomu wymaganej stopy zwrotu, którą uznano by za dopuszczalną w przypadku takich inwestycji.
- (34) Dalsze kontakty między przedsiębiorstwami Shell i Ergon miały na celu zweryfikowanie możliwości przedstawienia przedsiębiorstwu Shell wiążącej oferty. Przedsiębiorstwo Shell porównało zaproponowane przez przedsiębiorstwo Ergon warunki transakcji z kosztem zamknięcia. Przedsiębiorstwo Shell wyjaśniło Komisji, że wniosek przedsiębiorstwa Ergon obejmował wykaz nabywców naftenowych olejów bazowych i procesowych Shell, z których przedsiębiorstwo Shell nie chciało (i nadal nie chce) zrezygnować, ponieważ to podważyłoby jego strategię związaną z produktami GTL, w związku z tym, że Shell planował w przyszłości przestawić swoich obecnych nabywców olejów naftenowych na produkty GTL. Wysoka wartość wykazu nabywców sprawiła, że wartość transakcji z Ergon była wyższa od kosztu zamknięcia.
- (35) Komisja dodatkowo zbadała dokumentację wewnętrzną przedłożoną przez przedsiębiorstwo Ergon, jednak nie znalazła w niej potwierdzenia dla dalszego zainteresowania przedsiębiorstwa Ergon nabyciem zakładu w Harburgu.
- (36) Komisja rozważyła także możliwość wykorzystania ilościowej analizy bodźców przedsiębiorstwa Ergon przemawiających za nabyciem aktywów i bodźców przedsiębiorstwa Shell przemawiających za sprzedażą w celu ustalenia prawdopodobieństwa nabycia aktywów rafinerii w Harburgu przez przedsiębiorstwo Ergon w przypadku braku proponowanej transakcji. Ze względu na niepewność co do kluczowych parametrów dokładność ilościowej analizy prawdopodobieństwa nabycia zakładu w Harburgu przez przedsiębiorstwo Ergon w przypadku braku transakcji jest jednak niska. W związku z tym nie można zastosować analizy ilościowej, aby w sposób wiarygodny stwierdzić, czy istniałoby prawdopodobieństwo, że Ergon zamierzałby nabyć aktywa rafinerii w Harburgu po cenie (ewentualnie poniżej wartości rynkowej), którą Shell byłby nadal gotów zaakceptować.

Aktywa Harburga nieuchronnie zostałyby usunięte z rynku

- (37) W obecnym przypadku transakcja polega na zakupie aktywów (ang. *asset deal*). W związku z tym w przypadku braku transakcji aktywa rafinerii w Harburgu w bliskiej przyszłości zostaną wyparte z rynku, ponieważ nie ma żadnego wiarygodnego nabywcy, który nabyłby aktywa rafinerii w Harburgu.

Wniosek

- (38) Konkurencyjne skutki niniejszej transakcji zostaną ocenione w oparciu o alternatywny scenariusz, w którym zakłada się usunięcie aktywów rafinerii w Harburgu z rynków właściwych.

2. Nieskoordynowane efekty horyzontalne na rynku naftenowych olejów bazowych i procesowych

- (39) Zdaniem Komisji w niniejszym przypadku analiza udziałów w rynku nie pozwala dokładnie ocenić oddziaływania tej transakcji na konkurencyjną sytuację na rynku.
- (40) Po transakcji przedsiębiorstwo Nynas osiągnęłoby w 2012 r. łączny udział w rynku naftenowych olejów bazowych i procesowych na terenie EOG wynoszący około 73 % w ujęciu ilościowym, ze wzrostem wynoszącym [10–20 %]. Udział przedsiębiorstwa Ergon w rynku EOG wyniesie [20–30 %] a przedsiębiorstw Calumet i Petrochina odpowiednio tylko [0–5 %] i [0–5 %].

Oleje bazowe i procesowe – segment przemysłowy (w kt) – tylko oleje naftenowe								
EOG								
	2009		2010		2011		2012	
	kt	%	kt	%	kt	%	kt	%
Nynas	[...]	[60–70 %]	[...]	[60–70 %]	[...]	[60–70 %]	[...]	[50–60 %]
Target	[...]	[10–20 %]	[...]	[10–20 %]	[...]	[10–20 %]	[...]	[10–20 %]
Ergon	[...]	[10–20 %]	[...]	[10–20 %]	[...]	[10–20 %]	[...]	[20–30 %]
Calumet	[...]	[1–5 %]	[...]	[1–5 %]	[...]	[1–5 %]	[...]	[1–5 %]
PetroChina	[...]	[1–5 %]	[...]	[1–5 %]	[...]	[1–5 %]	[...]	[1–5 %]
Ogółem	[...]	100	[...]	100	[...]	100	[...]	100

Źródło: Formularz CO

(41) Według scenariusza zamknięcia przedsiębiorstwo Nynas miałyby ograniczoną zdolność produkcyjną i musiałyby korzystać z dodatkowych kosztownych przywozów albo będzie musiało zrezygnować ze sprzedaży poza EOG, którą uważa obecnie za dochodową. Oba warianty spowodowałyby powstanie kosztu alternatywnego, który osłabiłby zachętę do agresywnego konkurencyjnego w EOG. Przedsiębiorstwo Ergon najprawdopodobniej uzyskałoby większy udział w rynku w przypadku scenariusza zamknięcia niż w przypadku scenariusza połączenia. Wzrost udziału w rynku przedsiębiorstwa Ergon w przypadku scenariusza zamknięcia byłby jednak powiązany z wyższym poziomem cen niż poziom, który zostałby osiągnięty w przypadku zawarcia proponowanej transakcji. Jak stwierdziło przedsiębiorstwo Ergon, spowodowałyby to wzrost dostaw ze Stanów Zjednoczonych do EOG tylko w przypadku wzrostu ceny w EOG.

(42) Innymi słowy większy udział w rynku, który przedsiębiorstwo Nynas mogłoby uzyskać w ramach proponowanej transakcji, wynika przede wszystkim stąd, że przedsiębiorstwo Nynas stanie się bardziej konkurencyjne w zestawieniu ze scenariuszem zamknięcia, i nie jest on powiązany z wyższym poziomem cen w zestawieniu z tym scenariuszem.

Mniejsza zdolność produkcyjna w przypadku braku zgłoszonej transakcji

(43) Aktywa rafinerii w Harburgu mają zdolność produkcyjną wynoszącą około [150–250] ktpa i produkują około [100–200] ktpa⁽⁸⁾ naftenowych olejów bazowych i procesowych⁽⁹⁾. W przypadku braku zgłoszonej transakcji aktywa rafinerii w Harburgu zostałyby usunięte z rynku, a to oznaczałoby ograniczenie zdolności produkcyjnej o około [150–250] ktpa na rynku naftenowych olejów bazowych i procesowych w EOG. Przedsiębiorstwo Shell nie posiada żadnej innej zdolności produkcyjnej w odniesieniu do naftenowych olejów bazowych i procesowych. W związku z tym po zamknięciu aktywów rafinerii w Harburgu przedsiębiorstwo Shell nie wywierałoby już presji konkurencyjnej.

(44) Przedsiębiorstwo Nynas będące jedynym pozostałym producentem naftenowych olejów bazowych i procesowych w EOG posiada ograniczoną zdolność produkcyjną, i dlatego, aby zaspokoić zapotrzebowanie swoich klientów, korzysta z zewnętrznych źródeł zaopatrzenia. Dodatkowo wzrost zdolności produkcyjnej w rafinerii Nynashamn wydaje się mało prawdopodobny. Przedsiębiorstwo Nynas szukało możliwości zabezpieczenia i podniesienia swojej zdolności produkcyjnej. Większość rozważanych wariantów dotyczyła projektów poza EOG. Rozważano jeden alternatywny projekt w EOG. Projekt został jednak odrzucony przez zarząd przedsiębiorstwa Nynas w 2007 r., czyli na długo przed wystawieniem na sprzedaż aktywów rafinerii w Harburgu. Głównym powodem tego odrzucenia był fakt, że rozważane inwestycje uznano za zbyt wysokie w stosunku do oczekiwanej rentowności.

(45) Komisja uważa zatem, że w przypadku braku zgłoszonej transakcji zdolność realizacji dostaw zostałyby stosunkowo znacząco obniżona na rynku naftenowych olejów bazowych i procesowych w EOG, co może spowodować wzrost cen. Wniosek ten jest słuszny nawet jeżeli przedsiębiorstwo Nynas nie rozbuduje aktywów rafinerii w Harburgu w ramach zgłoszonej transakcji, to znaczy nawet wówczas, gdy przedsiębiorstwo Nynas nie zwiększałoby dalej zdolności produkcyjnej aktywów w Harburgu.

⁽⁸⁾ Kiloton rocznie.

⁽⁹⁾ Formularz CO, pkt 167 i tabela 762.

- (46) Transakcja, jak wyjaśniono poniżej, przyniosłaby ponadto znaczące oszczędności.

Transakcja prowadzi do podniesienia zdolności produkcyjnej w Harburgu, a zatem do niższych cen

- (47) Transakcja spowodowałaby możliwy do sprawdzenia wzrost zdolności produkcyjnej o około 160 ktpa w EOG, co przyniosłoby przedsiębiorstwu Nynas możliwe do sprawdzenia oszczędności kosztów w przypadku znaczących wielkości sprzedaży. Na podstawie dokumentów przekazanych przez przedsiębiorstwo Nynas Komisja obliczyła, że w wyniku większej sprzedaży w EOG przedsiębiorstwo Nynas odnotowałoby spadek rzeczywistych kosztów zmiennych o około [20–30 %]. W związku z tym Komisja uznaje, że znaczące ilości, które w innym przypadku zostałyby dostarczone z państw trzecich po wyższych kosztach w ramach transakcji kasowych, mogą zostać zastąpione tańszą produkcją w EOG, będącą konsekwencją proponowanej transakcji.
- (48) W związku z tym, że przedsiębiorstwo Nynas nie może wygenerować opisanych powyżej oszczędności kosztów w inny sposób niż w drodze transakcji, Komisja stwierdza, że oszczędności kosztów są związane z połączeniem. Dodatkowo oszczędności kosztów przedsiębiorstwa Nynas prawdopodobnie znajdą odzwierciedlenie w jego cenach. Transakcja przyniosłaby zatem korzyści konsumentom, ponieważ przedsiębiorstwo Nynas zyska zachęty do częściowego przeniesienia oszczędności na konsumentów, co doprowadzi do niższych cen w stosunku do cen, które dominowałyby w przypadku braku transakcji.

Wniosek

- (49) Komisja stwierdza, że proponowana transakcja nie tylko chroni istniejącą zdolność produkcyjną aktywów rafinerii w Harburgu, ale także powoduje wzrost zdolności w wyniku możliwej do sprawdzenia rozbudowy. Przedsiębiorstwo Shell zniknęłoby z rynku olejów naftenowych niezależnie od proponowanej transakcji. Przedsiębiorstwo Nynas może wykorzystać dodatkową zdolność produkcyjną do zastąpienia przywozów o wysokich kosztach zmiennych własną produkcją w aktywach rafinerii w Harburgu, co wiąże się z niższymi kosztami zmiennymi. W związku z tym ma silne zachęty przemawiające za wykorzystaniem dodatkowej zdolności produkcyjnej. W wyniku proponowanej transakcji na rynku EOG dostępna będzie większa zdolność produkcyjna przy niższych kosztach zmiennych. To prawdopodobnie będzie miało pozytywny wpływ na ceny w EOG w zestawieniu ze scenariuszem zakładającym brak koncentracji.

3. Nieskoordynowane efekty horzontalne na rynku TFO

- (50) W wyniku transakcji przedsiębiorstwo Nynas osiągnęłoby łączny udział w rynku EOG wynoszący około [50–60 %] w 2012 r. w ujęciu ilościowym, ze wzrostem o [5–10 %].

Tabela TFO (2012 r.)

Ilość TFO (w kt) i udział w rynku (w %)

	2009		2010		2011		2012	
	kt	%	kt	%	kt	%	kt	%
Nynas	[...]	[50–60 %]	[...]	[50–60 %]	[...]	[40–50 %]	[...]	[50–60 %]
Rafineria Shell w Harburgu	[...]	[10–20 %]	[...]	[10–20 %]	[...]	[10–20 %]	[...]	[5–10 %]
Ergon	[...]	[10–20 %]	[...]	[10–20 %]	[...]	[10–20 %]	[...]	[10–20 %]
Repsol	[...]	[5–10 %]	[...]	[5–10 %]	[...]	[5–10 %]	[...]	[5–10 %]
Apar	[...]	[0–5 %]	[...]	[0–5 %]	[...]	[5–10 %]	[...]	[0–5 %]
Rosneft (Angarsk)	[...]	[0–5 %]	[...]	[0–5 %]	[...]	[0–5 %]	[...]	[0–5 %]
Savita	[...]	[0–5 %]	[...]	[0–5 %]	[...]	[0–5 %]	[...]	[0–5 %]
Inne	[...]	[0–5 %]	[...]	[0–5 %]	[...]	[0–5 %]	[...]	[5–10 %]
Ogółem	[...]	100	[...]	100	[...]	100	[...]	100

Źródło: Nynas

- (51) Zdaniem przedsiębiorstwa Nynas w 2012 r. przedsiębiorstwo Ergon posiada udział w rynku wynoszący [20–30 %] w ujęciu ilościowym. Po przeprowadzeniu transakcji na rynku TFO zostaną też inne podmioty, mianowicie: Repsol, Apar, Rosneft i Savita.

- (52) Przedsiębiorstwo Shell nie sprzedało swojego wykazu klientów przedsiębiorstwu Nynas, ponieważ planuje przekonać swoich klientów do zastąpienia TFO alternatywnymi produktami GTL produkowanymi przez Shella w Katarze.
- (53) Zdaniem Komisji po przeprowadzeniu transakcji przedsiębiorstwo Nynas dzięki większej konkurencyjności prawdopodobnie przejmie większość udziału przedsiębiorstwa Shell w rynku TFO. W przypadku alternatywnego scenariusza zamknięcia jest mniej oczywiste, kto zaopatrywałby wcześniejszych klientów Shella w związku z tym, że przedsiębiorstwo Nynas nadal będzie miało ograniczoną zdolność produkcyjną. Aby obsłużyć rosnącą sprzedaż, przedsiębiorstwo Nynas musiałoby nadal korzystać z dodatkowych kosztownych przywozów lub musiałoby zrezygnować ze sprzedaży poza EOG, którą uważa obecnie za dochodową, co osłabiłoby zachętę do agresywnego konkurowania w EOG.
- (54) Z drugiej strony przedsiębiorstwo Ergon posiada niewykorzystaną zdolność produkcyjną w Vicksburgu i nadal korzystałoby ze swojej zdolności do zwiększenia dostaw dla klientów w EOG. Przedsiębiorstwo Ergon stwierdziło, że w przypadku wzrostu cen w EOG mogłoby dostarczać do EOG dodatkowe 30–50 kt rocznie.
- (55) W związku z tym istnieje prawdopodobieństwo, że przedsiębiorstwo Ergon uzyskałoby większy udział w rynku w przypadku scenariusza zamknięcia niż w przypadku scenariusza połączenia. Taka sytuacja miałaby jednak miejsce bez presji konkurencyjnej ze strony Harburga. Podobnie przedsiębiorstwo Nynas nie miałoby możliwości agresywnego konkurowania, ponieważ jego zdolność do zwiększenia produkcji po konkurencyjnych cenach byłaby ograniczona. W związku z tym przedsiębiorstwo Ergon prawdopodobnie mogłoby zwiększyć udział w rynku w przypadku scenariusza zamknięcia przy wyższym poziomie cen w porównaniu z proponowaną transakcją.

Wniosek

- (56) Proponowana transakcja może doprowadzić do większych udziałów w rynku połączonego podmiotu niż zamknięcie. Większy udział w rynku przedsiębiorstwa Nynas nie wskazuje jednak na antykonkurencyjne skutki proponowanej transakcji w zestawieniu ze scenariuszem zamknięcia, zważywszy na szczególne okoliczności tego przypadku. W szczególności proponowana transakcja ochroni istniejącą zdolność produkcyjną w aktywach rafinerii w Harburgu i spowoduje wzrost zdolności w wyniku dającej się sprawdzić ekspansji. W przypadku braku transakcji przedmiotowa zdolność produkcyjna zostanie utracona ze względu na opuszczenie rynku przez przedsiębiorstwo Shell. Podobnie jak w przypadku olejów bazowych dodatkowa zdolność produkcyjna będzie dostępna na rynku EOG po niższych kosztach zmiennych. To prawdopodobnie będzie miało pozytywny wpływ na ceny w EOG w zestawieniu ze scenariuszem zakładającym brak koncentracji.

4. Skoordynowane efekty horyzontalne na rynku naftenowych olejów bazowych i procesowych i na rynku TFO

- (57) Komisja jest zdania, że proponowana transakcja prawdopodobnie nie utrudni także znacząco skutecznej konkurencji na rynkach naftenowych olejów bazowych i procesowych oraz TFO w wyniku skoordynowanych efektów. Przedsiębiorstwo Shell nie będzie dłużej prowadziło działalności na tych rynkach w przypadku braku transakcji. Transakcja zatem nie powoduje znaczącej zmiany w strukturze rynku. Ponadto naftenowe oleje bazowe i procesowe muszą przez każdego nabywcę zostać zbadane i uznane za spełniające warunki wymagane w przypadku każdego zastosowania końcowego. Na tej podstawie istnieje małe prawdopodobieństwo, aby w wyniku transakcji wystąpiły skoordynowane efekty.

5. Nieskoordynowane efekty

- (58) Komisja jest zdania, że proponowana transakcja prawdopodobnie nie utrudni znacząco skutecznej konkurencji w wyniku pionowego powiązania między działalnością stron na rynkach naftenowych olejów bazowych i procesowych oraz TFO. Transakcja prawdopodobnie nie doprowadzi do utrudnienia dostępu do czynników produkcji, ponieważ strony nie dostarczają olejów bazowych osobom trzecim w EOG i większość producentów TFO będących osobami trzecimi prowadzi własną produkcję olejów bazowych. Mało prawdopodobne jest także, aby wystąpiły utrudnienia dostępu do rynków zbytu, ponieważ strony kupują zaledwie 5–7 % potrzebnych im naftenowych olejów bazowych od osób trzecich.

V. WNIOSEK

- (59) Bez proponowanej koncentracji aktywa rafinerii w Harburgu najprawdopodobniej zostaną usunięte z rynku, co miałoby dużo gorszy wpływ na strukturę konkurencyjną rynków właściwych niż możliwe do przewidzenia skutki koncentracji.
- (60) W związku z tym Komisja stwierdza, że koncentracja nie zakłóci w znaczący sposób skutecznej konkurencji i należy ją uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym i funkcjonowaniem Porozumienia EOG zgodnie z art. 2 ust. 2 i art. 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw oraz art. 57 Porozumienia EOG.